

PITKÄLTÄ PERHEVAPAALTA TYÖMARKKINOILLE / **HANKE LUONNOSTELUVAIHEESSA!**

- STM:n, TEM:in, OKM:n ja KEHA:n hanke
töihinpaluun tueksi pitkään perhevapailta olleille

PITKÄLTÄ PERHEVAPAALTA TYÖMARKKINOILLE

1. Hankkeen tausta
2. Kohderyhmän erilaiset palvelutarpeet (Jaana Vastamäki)
3. Perhekeskus toimintaympäristönä (Marjaana Pelkonen)
4. Soveltuvat työllisyyspalvelut
5. Ammatillisen koulutuksen mahdollisuudet
6. Hankkeen tavoitteiden ja toteutuksen hahmottelu / keskusteltavaksi ja sovittavaksi 21.8. kokoukseen

1. HANKKEEN TAUSTA

- Kehysriihessä päätetty STM:n ja TEM:in poikkihallinnollisesta työllisyys Hankkeesta, jolla tuetaan pitkään perhevapailta olleiden paluuta takaisin työelämään.
- Kirjauksen mukaan tarkoituksena on tarjota kohderyhmälle perhekeskusten yhteydessä ura- ja työnhakuvalmennusta.
- Ministerin ohjeistuksen mukaan
 - perhekeskus luo toiminnalle puitteet
 - palvelun sisällöstä vastaa TEM
- Hankkeella 1 milj. euron siirtomääräraha vv. 2018 – 2020
(Määräraha STM:n momentilla, mutta rahan kohdennuksesta sovitaan TEMin kanssa.)
- Valmisteleavassa kokouksessa sovittu, että myös OKM ja KEHA pyydetään mukaan hankkeen suunnitteluun.

2. Perhevapaalta työhön - keitä työhön palaavat vanhemmat ovat ja millaisia palvelutarpeita heillä on

Jaana Vastamäki STM/TTO/TY

Keitä perhevapaalta työhön palaavat ovat

- **Vanhempainvapaata** käyttävät lähes yksinomaan äidit. Isät eivät juurikaan käytä mahdollisuuttaan jakaa vanhempainvapaa äidin kanssa. Isäkuukauteen sisältynyttä kahta viikkoa pidempää vanhempainvapaata tai nykyisen yhdeksän viikon isyysvapaan lisäksi pidettävää vanhempainvapaata käyttää 1–3 % isistä. (www.thl.fi)
- **Kotihoidon tukea** käytetään 89 prosentissa perheistä vanhempainvapaan jälkeen ainakin jonkin aikaa. Lasta hoitaa lähes aina (98 %) oma vanhempi, joka lähes aina (97 %) on äiti. Kotihoidon tukea käytetään yli puolessa perheistä (55 %) enintään 12 kuukautta. Täysimääräisesti eli yli 24 kuukautta kotihoidon tukea käytetään 16 prosentissa perheistä. (<https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/perhevapaatutkimus/tilastotietoa-perhevapaiden-kaytosta>)

Kaksi vuotta täyttänyttä lasta kotona hoitavat äidit (Salmi & Närvi, 2017)

- Heitä on neljännes parivuotiaan kuopuksen äideistä.
- Työpaikka on odottamassa alle puolella (46%).
- Ilman työpaikkaa on reilu puolet (54%) kohderyhmän äideistä. Nämä äidit jakautuvat kolmeen ryhmään:
 - Ne, joilla on enemmän kuin ammatillinen koulutus (36%) → potentiaalisia työllistyjiä
 - Ne, joilla on ammatillinen koulutus (35%) → voivat olla vaikeasti työllistettäviä
 - Ne, joilla ei ole koulutusta peruskoulun jälkeen (28%) → voivat jäädä työttömäksi tai työvoiman ulkopuolelle
- https://www.slideshare.net/THLfi/perhevapaat-talouskriisi-ja-sukupuolten-tasa-arvo?qid=5baadfb8-2558-44a4-ba21-4cc89350cc69&v=&b=&from_search=2

Perhevapaalta palaajien ryhmittelyä (TTL)

Vailla koulutusta ja työkokemusta olevat äidit

- Usein iältään nuoria
- Ei peruskoulun jälkeistä koulutusta
- Ei työkokemusta ennen perhevapaata
- PALVELUTARVE
- Orientaatio koulutukseen ja työelämään
- Integraatio yhteiskuntaan

Vailla työsuhdetta olevat äidit

- Työsuhde päättynyt joko ennen perhevapaata tai sen aikana
- Koulutustausta ja osaaminen vaihtelee
- PALVELUTARVE
- Työnhakupystyvyys- ja taidot, urasuunnittelu
- Koulutus ja osaamisen päivittäminen

Äidit, joilla voimassa oleva työsuhde

- Perhevapaan päättyessä työsuhteessa
- Työkokemusta
- Usein koulutus (ammattillinen tai korkea-asteen)
- PALVELUTARVE
- Urasuunnittelu
- Rohkaisu työelämään palaamiseen, itseluottamuksen vahvistaminen
- Mahdollisesti täydennyskoulutus, osaamisen päivittäminen

Työelämän ja työhön palaajien valmiuksien samanaikainen kehittäminen

Vahvistetaan vanhempien valmiuksia palata työelämään

- Työn ja muun elämän yhteensovittamisen taidot
- Työnhaku-, opiskelu-, työelämä- ja urasuunnittelutaidot
- Ammatillinen koulutus ja täydennyskoulutus

Vahvistetaan työpaikkojen kykyä ottaa vastaan perhevapaalta palaavia työntekijöitä

- Työn ja muun elämän yhteensovittamisen käytännöt työpaikoilla (esim. työaikajoustot, etätyökäytännöt, perhevapaalta paluun tuki)
- Osana henkilöstösuunnittelua, tasa-arvotoimintaa, työsuojelua

Lapsi- ja
perhepalveluiden
muutosohjelma

HALLITUKSEN
KÄRKIHANKE

Teemme yhdessä lasten, nuorten ja perheiden hyvää arkea

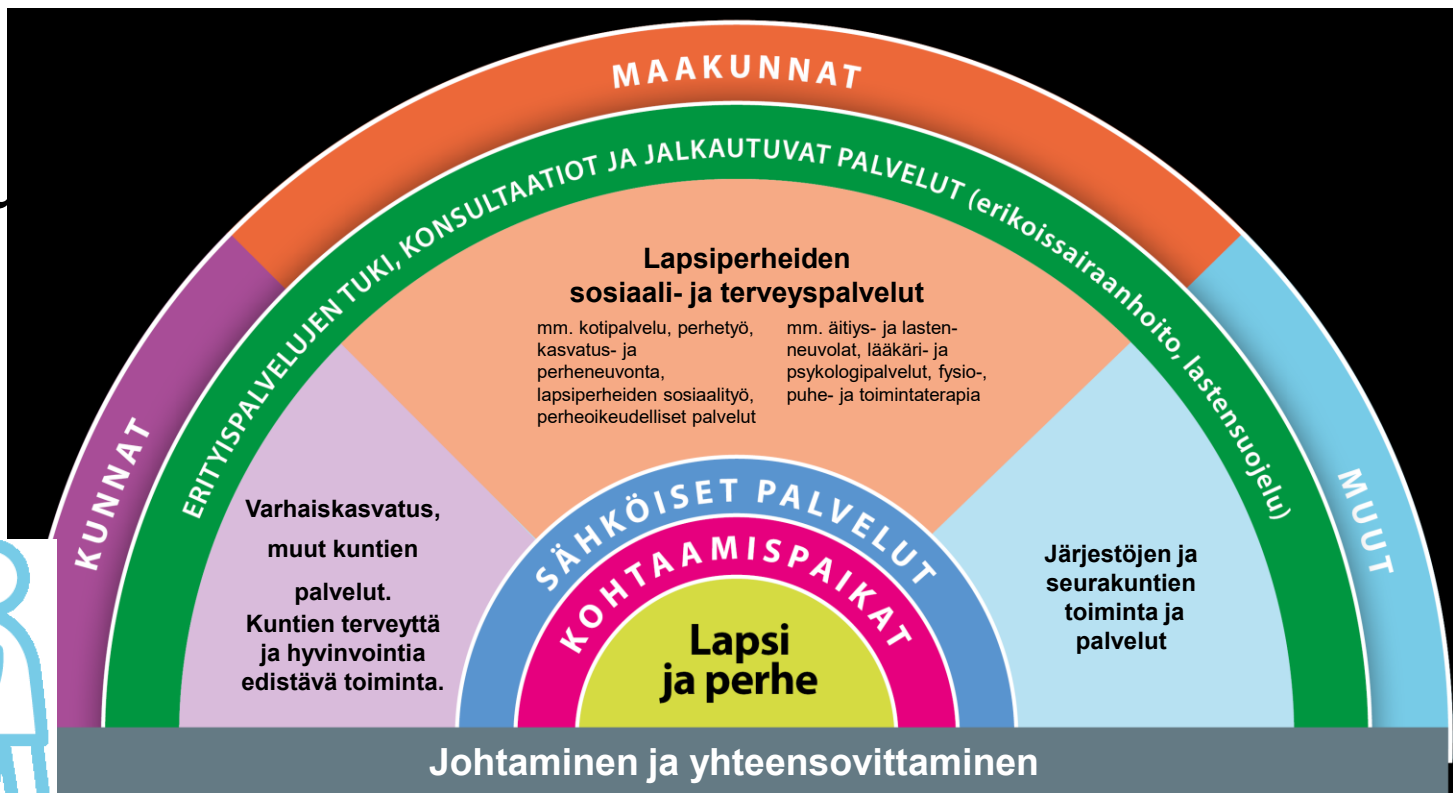
3. Perhekeskusten toimintaympäristö

Perhevapaalta työmarkkinoille -hanke
12.6.2018

Marjaana Pelkonen, erityisasiantuntija, Lape, STM

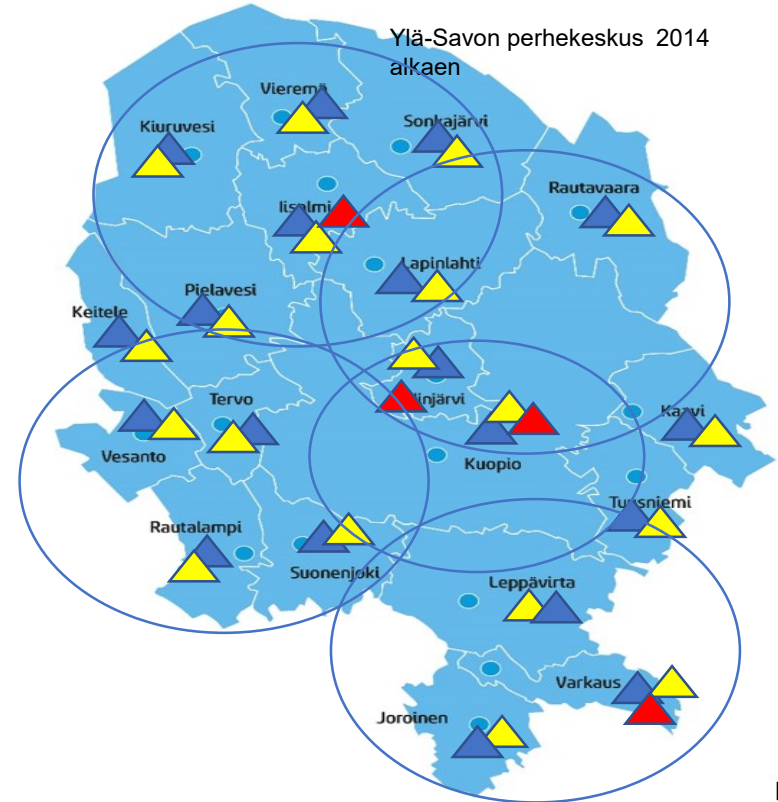
Perhekeskus palvelu- verkosto

Esimerkki: Perhekeskukset Pohjois-Savossa

- 18 jäsenkuntaa + Joroinen
- n. 250 000 asukasta
- Keskusteltu viidestä perhekeskusalueesta (POSOTE 3)
- Perhekeskukseen kuuluu

- ▲ Perhekeskuksen toimipisteet joka kunnassa
- ▲ Kohtaamispaikat joka kunnassa
- ▲ Perheentalot 4 (toimii jo Iisalmi, Kuopio)

4. SOVELTUVAT TYÖLLISYYSPALVELUT

- TE-palveluissa työttömät työnhakijat ovat toiminnan pääkohderyhmä.
- Myös muut voivat hakeutua palveluihin oma-aloitteisesti.
- Relevantteja te-palveluita tässä hankkeessa voisivat olla:
 - Työnhaku- ja uravalmennus, yleensä ostopalveluna (ELY-keskuksissa hankintaosaaminen)
 - Etäpalvelut
 - Ammatinvalinta- ja uraohjauspalvelut
 - Työvoimakoulutus

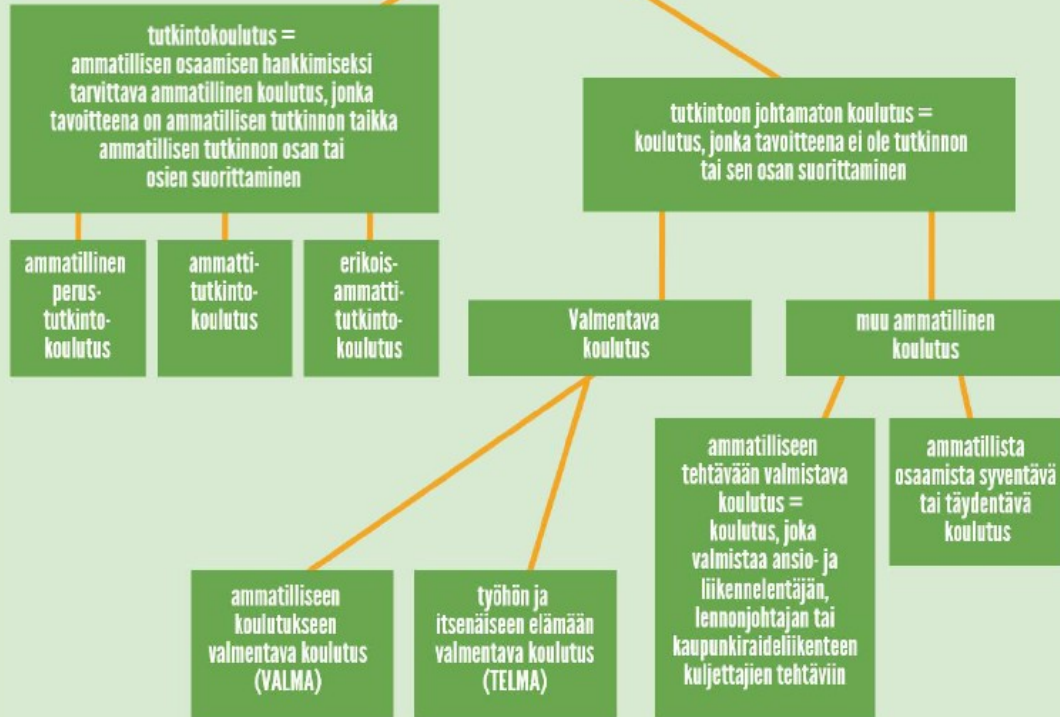
4. Ammatillinen koulutus ...

Maahanmuuttajat ammatillisessa koulutuksessa
13-14.3.2018 Helsinki

Neuvotteleva virkamies Ulla-Jill
Karlsson

13.3..2018

Ammatillinen koulutus

Uusia mahdollisuuksia

- Joustava palvelutarjonta: tutkinnot, tutkinnon osat, muu koulutus opiskelijan ja työelämän osaamistarpeen mukaan.
- Henkilökohtaistaminen ja aiemmin hankitun osaamisen tunnustaminen jatkossakin yksilöllisten opintopolkujen perustana.
- Opiskelijavuosivolyymiä voidaan kohdentaa nykyistä joustavammin työelämän ja opiskelijoiden tarpeiden mukaisesti, kun sisäiset raja-aidat poistuisivat järjestämismuotojen ja tutkintotyyppien väliltä.
- Valmentavat koulutukset ovat tarpeen vaatiessa myös aikuisten käytössä.
- Oppimisvalmiuksia tukevat opinnot käytössä kaikilla opiskelijoilla.
- Erityinen tuki myös ammatti- ja erikoisammattitutkintokoulutukseen
- Vankien koulutuksen edellytyksiä vahvistettu
- Työvoimakoulutus osana koulutuksen järjestäjien palvelukokonaisuutta.
- Rahoitusta maksetaan tutkinnoista ja tutkintojen osista – kannustaa järjestämään koulutusta tarpeeseen sekä tehostamaan koulutuspolkuja
- Rahoitus sama oppisopimuskoulutuksessa ja muissa toteutusmuodoissa – ohjaa järjestämään koulutuksen opiskelijan ja työpaikan tarpeiden mukaisesti

Opiskelijalle osaamista ja yksilöllisempiä ratkaisuja

- Koulutukseen pääsee joustavasti läpi vuoden
 - perusopetuksen päättävien pääsy koulutukseen turvataan yhteishauulla.
- Opinnoissa otetaan nykyistä paremmin huomioon opiskelijan yksilölliset tavoitteet, tarpeet, edellytykset ja elämäntilanne.
- Opiskeluajat lyhenevät ja työelämään tai jatko-opintoihin voi siirtyä nopeammin, kun hankitaan vain puuttuvaa osaamista – ei enää muodollisia opiskeluaikoja
- Ohjattu oppiminen työpaikoilla alentaa työllistymisen kynnyksiä.
- Opiskelijat saavat osuvaa ohjausta ja tukea eri vaiheissa opintoja:
 - opetusta ja ohjausta eri oppimisympäristöissä
 - palautetta osaamisen kehittymisestä opintojen aikana
 - henkilökohtaista ja muuta tarpeellista opinto-ohjausta
 - erityistä tukea tarvittaessa myös ammatti- ja erikoisammattitutkintojen opiskelijoille.

6. HANKKEEN TAVOITTEIDEN JA TOTEUTUKSEN HAHMOTTELUA / **KESKUSTELTAVAKSI 21.8.**

- **Hankkeen tavoitteena pitkään perhevapaalla olleiden joustava siirtyminen koulutukseen / työelämään**
 - Osatavoitteiden määrittely kohderyhmien mukaan
 - Mitattavat tavoitteet, esim. x %:lla urasuunnitelma, koulutuspaikka, työpaikka...
- Keinoja
 - Urasuunnittelutaitojen vahvistaminen
 - Työelämätiedon tarjoaminen
 - Koulutusmahdollisuuksien esittely / selvittely
- Eri maakunnissa / alueilla erisisältöisiä pilotteja
- Tutkimus / analyysi pilottien toteutumisesta
 - Toimivat käytännöt vs. haasteet
 - Tavoitteiden saavuttaminen, esim. kohderyhmän tavoittaminen, urasuunnitelmat, työllistyminen, siirtyminen koulutukseen (edistävät ja estävät tekijät?)

... SOVITTAVAA / SELVITETTÄVÄÄ

- Selvitettävä kohderyhmän osalta:
 - mahdolliset esteet etuuksien osalta (STM)
 - lastenhoitotarpeet ja –mahdollisuudet (peket)
- Osallistuvien perhekeskusten selvittäminen (Marjaana)
 - > kohderyhmien täsmentäminen alueen tarpeen mukaan
- Työ- ja uravalmennuksen hankkiminen (TEM ja KEHA)
 - > hankinnan määrittely, sopimukset
- Koulutuksenjärjestäjien osallistaminen (OKM)
 - > toimijat, toiminnan sisällöt
- Tutkimuksen / arvioinnin, raportoinnin hankkiminen (STM?)
 - > määrittely, hankinta, sopimukset
- Ohjausryhmän nimeäminen

PERHEVAPAILTA TYÖMARKKINOILLE

- Arja Ruponen (stm.fi)
- Anna Toni (tem.fi)
- Ahti Avikainen (tem.fi)
- Jaana Vastamäki (stm.fi)
- Päivi Yli-Pietilä (stm.fi)
- Ulla-Jill Karlsson (minedu.fi)
- Leena Lietzén (ely-keskus.fi)
- Marjaana Pelkonen (gmail.com)

